

Viša z PS
nar. 31.5.1972
otec: Bari von Erlenhof
matka: Armida z PS
majitel: Pohraniční stráž

34

Zpravodaj chovatelů rottweilerů

ČSCHDZ

Český svaz chovatelů drobného zvířectva
ZÁKLADNÍ SPECIÁLNÍ KYNOLOGICKÁ ORGANIZACE CHOVATELÉ ROTTWEILERŮ

Redakce Zpravodaje:

Dagmar Černá, Nad Šárkou 134, Praha 6-Dejvice; telefon 322-573
MVDr. Libor Chabr, Novodvorská 1091, Praha 4-Braník; tel.464-343
Antonín Tománek, Leninova 869, Vodňany

POSUZOVÁNÍ CHARAKTERU PSA Z HLEDISKA CHOVATELSKÉHO

Dnes víme s jistotou, že charakter psa se dědí právě tak jako barva srsti, tvar uši nebo postavení končetin. Rozhodčí pro exteriér se Skolí. Posuzování povahy potřebuje ještě více znalosti a citu. Vyžaduje psychologické vědomosti, znalost zvířecí psychologie. Co je to charakter? Je to souhrn vrozených a získaných tělesných a duševních vloh, vlastností a schopností, které určují a řídí chování psa, jeho reakce na okolní svět.

Co tvoří základy charakteru:

1. stavba a výkonnost pohybového aparátu
2. - " - vnitřních orgánů
3. - " - smyslových orgánů
4. - " - nervového systému (především centrálního nervového systému a mozku)
5. stupeň duševního vývoje, tzn. jim daná vyšší psychická činnost
6. individuálně získané zkušenosti.

Mezi člověkem a zvířetem, tedy také mezi člověkem a psem, je základní rozdíl, který se nedá oddiskutovat a který musíme respektovat při rozboru povahy psa. Není vhodné užívat stejné výrazy při analýze lidských a psích vlastností. Takový popis není věcný a vede ke špatným představám o popudch řídicích jednání psa. Pes reaguje na své okolí zcela jinak než člověk. Jednání psa se neřídí rozumným uvažováním, logickými závěry ani morálními motivy apod., jak je tomu u normálního dospělého člověka, řídí se převážně prastarými vrozenými mechanismy, které také tvoří základ jeho charakteru.

Jednání psa pramení:

1. z jeho konstituce
2. z pudového a instinktivního založení
3. z výkonnosti mozku a tím dané vyšší psychické činnosti.

Konstituce, pudové a instinktivní schopnosti, vlohy vyšší psychické činnosti jsou pevně dědičně dané, náleží tedy ke GENOTYPU (souhrn dědičných vloh). Z chovatelského stanoviska mají tedy nezvětší význam a na ně musíme klást největší důraz při posuzování charakteru psa.

U každého jedince hrají svou úlohu také získané vlastnosti: to, co se naučil, jeho osobní zkušenosti. Příjemné i nepříjemné zážitky mohou silně ovlivnit jednání a potlačit nebo zakrýt vrozené vlastnosti charakteru. Úloha rozhodčího je rozpoznat toto naučené (tedy FENOTYPICKÉ) jednání od vrozeného (GENOTYPICKÉHO). A to není lehké, protože předvedení psi dosáhli již jistého věku, učili se sami nebo byli učeni svým pánem. Ke zkoušce charakteru a jeho vrozených vlastností se proto hodí v první řadě mladí psi, pokud možno ještě výchovou a výcvikem neovlivnění.

KONSTITUCE JAKO JEDEN ZE ZÁKLADŮ CHARAKTERU PSA

Konstituce je typická pro plemeno a jedince; je to tělesná stavba, výkonnost a reakce pohybového aparátu, vnitřních orgánů, smyslů a nervového systému. Je to anatomicko-fyziologické složení organismu a jeho stavebních prvků - buněk. Konstituce odlišuje se především schopností reakce individua, podmiňuje jeho výkonnost a přizpůsobivost, tvoří mimo jiné základ složení charakterových vlastností, tj.:

1. temperament
2. tvrdost nebo měkkost
3. vytrvalost

TEMPERAMENT se liší duševní pohyblivostí a intenzitou reakci na podněty z okolí. Čím živěji a intenzivněji pes reaguje na okolí, tím větší má temperament; mluvíme o nízkém prahu dráždivosti, protože pes potřebuje zcela nepatrný popud, aby reagoval.

TVRDOST Tvrdý je pes, který se nenechá momentálně nebo trvale ovlivnit nepříjemnými zkušenostmi a zážitky jako je bolest, trest, ponížení, boj. Má omezenou vnímavost.

MĚKKOST je opak tvrdosti. Neradostné vjemy a odstrašující zážitky mají na takového psa trvalý vliv (velká vnímavost) .

VYTRVALOST je schopnost vydržet tělesné nebo duševní napětí, vykonat do konce úkoly bez známky únavy.

PUDY A INSTINKTY_JAKO ZÁKLAD CHARAKTERU

I zde se projevují druhové, plemenné a individuální vyhraněné rozdíly.

PUDY jsou nevědomá, biologicky účelná nutkání a snažení, která slouží nejdůležitějším životním funkcím. Jsou spojené s tělesným i duševním jednáním. Pudy mají kořeny v určitých fyziologických stavech a obecných tělesných pocitech, jako jsou: hlad, žízeň, svalové napětí, strach, pohlavní vzrušení, nebo ve zvláštních psychologických situacích a duševním napětí, jako jsou s vztah k nepříteli, příteli, k rivalovi, k partnerovi, k mladým, ke kořisti.

Tyto ze začátku nejasné pocity a vjemy vyvolají odpovídající náladu, dostanou se více nebo méně do vědomí a nutí k uspokojení a uvolnění napětí. Tento tlak vede k dosažení vhodného cíle (je to tzv. apetenční jednání). Po odeznění reakce následují radostné pocity. "Dřímající" pudy (jako lovecký, sexuální) jsou často vzbuzeny nejprve čichovými, optickými nebo akustickými popusy, tzv. podněty. Pudy jsou různě silné, jejich síla se liší u plemen i u jedinců. Mezi sebou jsou různě nad- nebo podražené, takže můžeme mluvit o individuálně typickém řazení pudů.

To všechno známe především od člověka, kde pudové jednání přes všechnu "duševní nadstavbu" hraje významnou úlohu. Rozdíl mezi člověkem a psem spočívá v tom, že zvířecí pudy působí všeobecně bez zábran. Zábrany se projevují u zvířat jen v konfliktních situacích, při nepřirozeném způsobu života nebo výcviku.

Pudy, které tvoří základ charakteru psa, můžeme rozdělit do dvou skupin:

1. pud sebezáchovy
2. pud zachování druhu

U psovitých šelem rozeznáváme v těchto 2 skupinách následující vlastnosti:

1. lovecký pud	7. pud hrát si
2. stopařský pud	8. pud utéci
3. pud slídit (věřit)	9. pud bránit se
4. pud ulovit kořist	10. pud pohlavní
5. pud přinášet	11. pud společenský (sociální)
6. pud pohybovat se (činnost)	12. pud pěstování (ošetřování)

Sociální pud se dělí na:

1. pud žít ve smečce	4. obranný pud
2. pud uplatnění	5. hlídací pud
3. bojový pud	6. pud vrátit se domů
7. schopnost podřídít se	

Tyto pudy jsou charakteristické pro plemeno (jejich sílu stanoví standard) a pro jedince. Vyskytují se v různé intenzitě a kombinacích, někdy také mohou chybět. U domácích zvířat, vzhledem k jejich nepřirozenému způsobu života, může nastat i vystupňování některých pudů (např. pohlavního, pudu přinášet atd.) Při hodnocení povahy psa přikládáme kvalitě a kvantitě

pudového složení velký význam a je třeba, abychom se přesně řídili standardem. Standard rottweilerů je v tomto směru perfektně vypracován.

INSTINKTY jsou vrozené jednání, dědičné mechanismy, které ukazují zvířatům (bez předchozího učení), jak mohou uspokojit své pudy, vybit duševní napětí typickým způsobem. Charakterizují jejich jednání a reakce na okolní svět. Instinkty způsobují, že pes jedná jako pes a ne jako kočka nebo jako člověk v různých životních situacích (při lovu, ve smečce, se svým partnerem, při pěstování mladých, s nepřítelem apod.). Instinkty potřebují obvykle "vyzrát", než se charakteristicky začnou projevovat (např. značení areálu močí). Následkem domestikace jsou někdy potlačeny nebo zmizí úplně. S tím musíme počítat. Tak vysvětlujeme nepochopitelné jednání: těžkosti při krytí, nezájem o zvěř, bezradnost feny se štěňaty apod. Pro posouzení charakteru psa nemají instinkty tak velký význam jako pudové založení.

VYŠŠÍ PSYCHICKÁ ČINNOST JAKO ZÁKLAD CHARAKTERU

Pod, tímto výrazem rozumíme schopnost učit se, schopnost tvořit asociace a kombinace, tj. umět spojovat radostné a neradostné vzpomínky na dřívější zážitky s pozdějšími odpovídajícími smyslovými vjemy a situacemi (např. jednání a odměna nebo trest).

Každé plemeno a každý jedinec shromažďuje během života odlišně své zkušenosti, které potom lépe nebo hůře využívá. Vyšší psychické schopnosti můžeme označit jako ALOGICKÉ MYŠLENÍ (nelogické). Tyto schopnosti jsou u psa omezené a nedají se srovnávat se schopnostmi dospělého člověka. Dědí se jen větší nebo menší vlohy k nim, které se pak projevují jako lepší nebo horší schopnost učit se. Co pes s těmito vlohami dokáže, závisí na vnějších vlivech, na jeho vztahu k člověku, na výchovném a výcvikovém působení psovoda. Při posuzování jednání psa s tím musíme počítat (čím je pes starší, tím více). Naučené může překrýt mnohé charakterové vlastnosti nebo naopak pes může předvést způsob jednání předstírající neexistující vlastnosti.

(Prof, Dr.Dr.h.c. Eugen Seiferle: Wesensgrundlagen des Hundes.)

I. NÁRODNÍ VÝSTAVA PSŮ V PRAZE a

I. SPECIÁLNÍ VÝSTAVA ROTTWEILERŮ

se konaly v sobotu 5. 10. 1974 v PKOJF v Praze. Rottweilery posoudila Dagmar Černá. Z přihlášených 16 se dostavilo 13:

IRAN KRALICKÝ SNĚŽNÍK - majitel: Fr. Korčák, Praha
ve tř. dorostu - velmi nadějný, vítěz třídy dorostu

ARON Z PS - majitel : Karin Mašková, Praha
ve tř. mladých - velmi dobrý I., vítěz třídy mladých, klubový vítěz,

Vítěz I. spec. výstavy RTW

DOJAN VOM HAUSE WINTER - majitel : Bohumil Zeman, Chomutov
ve tř. mladých - velmi dobrý II.

BART Z DĚLOVÉ HRÁZE - majitel : Lubomír Kružík, Třebíč
ve tř. otevřené - výborný II.

HASAN KRALICKÝ SNĚŽNÍK: - majitel : Milada Drtílková, Šumperk
ve tř. otevřené - výborný I., vítěz třídy otevřené, národní vítěz,

Vítěz plemene

ARNO Z PS - majitel : Bohumil Zeman, Chomutov
ve tř. pracovní - odstoupil ze soutěže

CLEA Z ROZTOCKÉ DRÁHY - majitel: Vít. Doležel, Příkazy u Olomouce
ve tř. mladých - velmi dobrá I., vítěz třídy mladých

CORA VON DER OSTALB - revers Jiřina Vokolková, Praha
ve tř. mladých - velmi dobrá II.

BEJBINA ZE STÁRKOVA DVORA - majitel : Jiří Stárek, Praha
ve tř. otevřené - velmi dobrá

CERTA Z PS - majitel : Bohumil Zeman, Chomutov
ve tř. otevřené - výborná I. vítěz tř. otevřené, národní vítěz

DONA ZE STÁRKOVA DVORA - majitel: Václav Petříček, Lhota pod Rádcem
ve ř. otevřené - velmi dobrá

HATTY KRALICKÝ SNĚŽNÍK - majitel: MUDr. Karol Holly, Kremnica
ve tř. otevřené - výborná II.

DARA VON KAOLINBERK - majitel: Maz Balzarek, Brníčko
ve tř. pracovní - výborná I., vítěz tř. pracovní, klubový vítěz Děkujeme
všem, kteří se se svými RTW zúčastnili naší I.spec. výstavy.

Děkujeme vzorné zapisovatelce př.Dočekalové a vedoucímu kruhu př.
Lukešovi. Díky jejich výborné spolupráci probíhala práce v kruhu plynule a
bez závad. Litujeme, že se nezúčastnilo více psů a fen a že 3 přihlášení
nedostali povolení k vystavování vzhledem ke vzteklině vyskytující se v
okolí jejich bydliště.

BONITACE ROTTWEILERŮ

Po skončení posuzování, ve 12.50 začala bonitace RTW: rozhodčí pro
exteriér: Dagmar Černá, zástupce chovatelského kolegia ZSKOCH-RTW: MVDr.
Libor Chabr, rozhodčí pro povahu: s. Jirotko

HASAN KRALICKÝ SNĚŽNÍK: nar. 28.2.1973, ČSHPK 4/73

o: Ammon vom Bahretal

m: Arana z Roztocké dráhy

ch: Marie Lohniská, Šumperk

m. Milada Drtilková, Šumperk

Velký pes (v = 66 cm, d = 71 cm, o.hr. = 91 cm). Mohutný pes se silnou
kostrou a odpovídajícím osvalením. Správně klenutá hlava, na které ruší
větší množství vrásek (náznak lymfaticnosti). Oko středně tmavé, poněkud
větší dobře nesené a nasazené ucho. Chrup plný, skus nůžkový. Téměř
kvadratická stavba těla, hřbet absolutně rovný a pevný. Hluboký hrudník.
Postavení a zaúhlení předních i zadních končetin bez vady. Rovná zád.
Pohyb prostorný. Srst kvalitní, tmavé pálení. Obě varlata v šourku.

Povaha: nebojácný, ovladatelný, nemá však dostatečnou jistotu.

Kód: 6CGQR5/7, výborný - zařazen do chovu.

HATTY KRALICKÝ SNĚŽNÍK, nar. 28.2.1973, CSHPK 4/73

o: Ammon vom Bahretal

m : Arana a Roztocké dráhy

ch: Marie Lohniská, Šumperk

m : MUDr Karol Hollý, Kremnica

Středně velká fena (V = 59 cm, d = 70 cm, o.hr. = 82 cm). Správný poměr délky těla k výšce, harmonická stavba těla, odpovídající síla kostry i osvalení. Chrup plný, skus nůžkový; oko středně světlé, ucho správné velikosti, přiléhající k hlavě, v afektu však příliš široce postavené. Na hlavě ruší příliš vystupující líce. Rovný, pevný hřbet; hluboký hrudník, záď správně utvářená. Postavení předních končetin bez vady; vzadu jde úzce. Na bérkách prokvetlé znaky. Pohyb vydatný, ničím nebrzděný. Povaha: útočná, tvrdá, sebejistá, perfektně ovladatelná.

Kód: 5 GQR2/5, výborná - zařazena do chovu.

DONA ZE STÁRKOVA DVORA, nar. 12.11.1972, ČSHPK 13/72

o : Bari vom Erlenhof

m : Bejbina ze Stárkova dvora

ch: Jiří Stárek, Modřany

m : Václav Petříček, Lhota pod Radčem

Malá fena (v = 57 cm, d = 70 cm, o.hr. 78 cm), příliš dlouhá ve hřbetě (23 %). Hlava odpovídající velikosti, nese výraz svého pohlaví. Ruší méně klenuté čelo (malý stop). Chrup plný, skus nůžkový, dostatečně tmavé oko. Ucho správné velikosti, dobře přiléhá k hlavě. Suchý krk. Měkčí, dlouhý hřbet i bedra, hluboký hrudník, nepatrně přestavěná záď. Postavení i zaúhlení končetin korektní. Pohyb plynulý. Srst kvalitní, pálení tmavé, pouze na tlamě černě prokvetlé. Povaha: dosud necvičená fena, nejeví bázlivost; méně útočná. Při výstřelu klidná.

Kód: 4 BGMORZ/4 - velmi dobrá - zařazena do chovu.

VÝSTAVY

Oblastní výstava v OLOMOUCI - 11.5.1974 - rozhodčí Mir. Vocel

CLEA Z ROZTOCKÉ DRÁHY - majitel: Vít.Doležel, Příkazy u Olomouce
ve třídě mladých. - velmi dobrá

Mezinárodní výstava BRNO - 29.-30.6.1974 - rozhodčí MVDr D.Stanko

AMMON VOM BAHRETAL - majitel : Marie Lohniská, Šumperk
výborný I., vítěz třídy pracovní, šampion ČSSR, CACIB, vítěz Brna

BUCK LADIN DVOREC - majitel B.F .Lazar, Bratislava
ve třídě otevřené - výborný I.

AMBRA Z DĚLOVÉ HRÁZE - majitel s Vít Veselský, Břeclav
ve třídě otevřené - velmi dobrá

Lázeňská výstava v KARLOVÝCH VARECH - 18.8.1974-rozhodčí Emil Laxa

DRINA ZE STÁRKOVA DVORA - revers s J.R.Klaus, Jáchymov
ve tř.dospělých - výborná I., vítěz 5.Karlovarské výstavy -

Oblastní výstava v TŘINCI - 13.10.1974 - rozhodčí Jar. Odvárko

ARIKA Z PS - majitel s Fr.Popelář, Nový Hrozenkov
ve tř. mladých - velmi dobrá I., vítěz třídy mladých

HEKTOR KRALICKÝ SNĚŽNÍK - majitel : Pavel Vepřek, Šumperk
ve tř. dospělých - výborný I., oblastní vítěz

DALŠÍ ÚSPĚCHY VE VÝCVIKU RTW

21.9.1974 se konalo v Šumperku okresní finále ve výkonu služebních psů s
brannými prvky. Závod probíhal ve 2 kategoriích s I.poslušnost podle ZVV
1, obrana podle ZVV 2. II.poslušnost podle ZVV 2 a ZVV 3, obrana podle ZVV
3. Posuzoval Jindřich Páter.

V I.kategorii se dostal na druhé místo HEKTOR KRAL.SNĚŽNÍK, psůvod Pavel

Vepřek. V II.kategorii zvítězil AMMON V.BAHRETAL, psův od M.Lohniská, která zároveň získala I.místo v branných prvcích. Záslouhou RTW se ZSKO 4 Šumperk stalo vítězným družstvem v tomto okresním finále.

Marie Lohniská

NEJDŮLEŽITĚJŠÍ CHARAKTEROVÉ VLASTNOSTI PSA VYPLÝVAJÍCÍ Z PUDU SEBEZÁCHOVY

1) Lovecký pud, 2) pud chytit kořist, 3) pud přinášet - úzce souvisí, tvoří funkční kruh nutný k udržení života jedince a života rodiny. U divokého psa znamenaly vyhledat kořist, pronásledovat jí, zabít roztrhat, utišit svůj hlad, donést část mladým, event. ji schovat nebo zahrabat. U domácího psa nemá lovecký pud nic společného s hladem nebo touhou nasytit se. U RTW je nežádoucí. Pud přinášet se dá odreagovat na neživých předmětech (míč, klacek). U RTW je náruživost aportovat středně až silně vyvinutá.

4) Pud stopovat je schopnost sledovat radostně a vytrvale zvířecí nebo lidskou stopu "s nízkým nosem". U RTW má být středně vyvinutá.

5) Pud slídit (věřit) - tím rozumíme vlastnost pozorovat zrakem nebo sluchem (bez sledování stopy), zjistit pach zvěře nebo člověka ze vzduchu a sledovat ho "s vysokým nosem". U RTW středně vyvinutý.

6) Pud pohybovat se - zaměstnávat koření v konstitučním typu (temperament, síla svalů) a kondičním stavu (zdraví, výživný stav, trénink). U divokého psa nacházel uspokojení v denním "boji o život" (starost o potravu, zahnání nepřítele, vztah ke členům smečky). Protože domácí pes nemá takové starosti, vybíjí tento pud podle svého stáří, temperamentu a tělesné stavby více nebo méně intenzivně v pohybu a jakékoliv činnosti. U RTW má být ve střední poloze.

7) Pud hrát si souvisí s pudem pohybovat se a je silný hlavně u mladých psů; jejich jednání je jím silně ovlivněno. Při hře se mladý pes učí užívat své tělesné a duševní schopnosti; připravuje se tak na skutečný život.

8) Pud utéci je nejmarkantnější výrazová forma sloužící k zachování života všech živočichů. Každý druh zvířat má svůj typický projev (např. stavět se mrtvým, přitisknout se k zemi (schovat se atd.)). U vyšších živočichů pramení v pocitu strachu nebo bázně. Rozdíl mezi strachem a bázní je podstatný. Jako strach označujeme účelnou obrannou reakci na určité nebezpečí; bázeň znamená reakci nepodloženou objektivní příčinou, reakci, která neodpovídá silou hrozícímu nebezpečí (panika). Strach je fyziologický stav související s porušením hormonální hladiny (zvýšení adrenalinu a hormonů štítné žlázy v krvi) spojený s vegetativním nervovým systémem. Přiblíží-li se nepřítel, uteče zvíře do vzdálenosti, které říkáme "útěková" (čáp 30 m, volavka 80 m, kamzík 200 m), která závisí na druhu nepřítele. Útěková reakce sama ještě není projev bázně, panice propadá zvíře teprve, má-li útěk znemožněn. Závislost útěkové reakce na ochočování je předpokladem vzniku domácích zvířat. Předpoklad pro vznik strachu nebo bázně a tím pro pud utéci je rozpoznání nebezpečí. Na tom se podílí instinkty a vyšší psychická činnost. Mezi divokým a domácím zvířetem a mezi člověkem jsou zásadní rozdíly. U všech divokých psů jsou pud utéci a s ním spojená nedůvěřivost, bázlivost, strach a plachost velmi vyvinuté; jsou to charakterové vlastnosti mající životní důležitost. Díky svým duševním schopnostem zná člověk mnohá nebezpečí, o kterých zvíře nic neví, a je schopen rozlišit neškodné situace a objekty, které zvířeti připadají velmi nebezpečné, protože je nemůže prohlédnout a porozumět jim. Následkem ztráty instinktů, jisté omezenosti a důvěřivosti může pud utíkat u domácích zvířat zcela chybět.

Věkem se pes učí, zvyká si na život a podle svých zkušeností reaguje. Toto přizpůsobování není však u všech jedinců stejné. Při silném pudu utíkat a malé asociační a kombinační schopnosti se stane bázlivost a plachost charakterovým znakem psa. U RTW vyřazuje z chovu.

9) Charakterová jistota - sebejistota - sebevědomí je ze všech povahových vlastností (u jakéhokoliv plemene) nejcennější a z chovatelského hlediska nejdůležitější. U RTW tvoří přímo základ jeho charakteru. Předpokladem je zdravý nervový systém (bez nervozity a přecitlivělosti), co nejmenší pud utíkat, žádná bázlivost, správná schopnost chápat a vnitřní pocit síly (sebevědomí). Sebejistí psi se

nedají vyvést z rovnováhy provozem, hlukem strojů, zrakovými nebo sluchovými podněty, příchodem cizích osob. Také objevení se soka nebo nepřítele u nich nevyvolá útekovou reakci. Vůči cizím osobám neprojevují nedůvěru. V důsledku chybějící nedůvěry a vnitřní sebejistoty jsou takoví psi špatní hlídači. Tuto vlastnost - cítit se jistý a nelekat se - nazýváme nebojácnost. Může však být zaměňována s psychickou tupostí nebo omezeností.

10) Pud sebeobrany pramení ze strachu. Vyskytuje se téměř u všech zvířat. Projeví se, překročí-li nepřítel tzv. kritickou vzdálenost, nezbyvá-li možnost útěku a nepřítel je na dosah (uvázaný pes). Pak se bázeň změní v agresi, v útok. Toto jednání se ukáže vždy jen tehdy, cítí-li se zvíře přímo ohrožené a nemůže-li udělat to, co by chtělo, t.j. utéci. Tato z nouze pramenící agresivita je míněna vážně a opakují-li se takové situace (např. na cvičišti), mohou vést ke komplexu "stálého pocitu ohrožení". Takoví psi si prisvojí na základě zkušenosti nepřátelsko-agresivní vztah ke světu, který neodpovídá jejich povaze (nejistota, bázlivost); této vlastnosti říkáme "zdánlivá ostrost". Protože slouží jen k sebeobraně a koření v bázlivosti, nazývá se také "nežádoucí ostrost". Nežádoucí je, protože taková zvířata ve vážném případě zklamou a protože v nevinných situacích, kterých se bojí (např. při dotyku cizí osoby, u lékaře) se chovají agresivně.